

**І гулому
нагулять,
ні свого не
цурайтесь...**
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація
"Свобода", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07308
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-0807
Нью Йорк (212) 227-4126
УНІОСОУ: (201) 451-2206
Нью Йорк (212) 227-5250
(212) 227-5251

PIK LXXXI No. 222. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК СУБОТА, 7-го ГРУДНЯ (DECEMBER) 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS Ч. 222. VOL. LXXXI.

ГАРВАРДСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАПРОСИВ ВАЛЕНТИНА МОРОЗА НА ЧЕРГОВИЙ АКАДЕМІЧНИЙ РІК, СТВЕРДИВШИ ЙОГО „ВИДАТНІ КВАЛІФІКАЦІЇ ТА ВКЛАД В ДІЛЯНКУ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ”

ЦІЄЇ СУБОТИ ВІДБУВАЮТЬСЯ ЮВІЛЕЙНІ СВЯТКУВАННЯ „УКРАЇНСЬКОГО КВАРТАЛЬНИКА”

Нью Йорк. — Український Конгресовий Комітет Америки, відзначаючи 30-річчя заснування „Українського Квартальника”, влаштовує цієї суботи, 7-го грудня, в Українському Інституті Америки (2 Ст. 79 вулиця в Нью Йорку) — Наукову конференцію п. з. „Україна у світі великих перемін”. В програмі Конференції: д-р В. Душиняк, редактор „Українського Квартальника” — вступне слово; проф. С. Посолі, Інституту Гувера: „Концентраційні табори в СРСР сьогодні”; д-р М. Сосновський — „Рух опротивлення в Україні”; проф. В. Воцюркія: „Стан релігії в Україні і СРСР”; проф. З. Лев Мельник: „Економічна експлуатація України”; проф. Наталія Пазуник: „Роль української жінки в русі опротивлення в Україні”; модератор Сесії: проф. д-р Констатин Савчук. Після доповідей — запити й відповіді та дискусія.

В пополудневій сесії, яка почнеться о год. 1:30 і триватиме до год. 5:30 виступлять: сенатор Павло Юзик: „Релігійне життя українців в Канаді від 1945 р.”; Гавелін С. Сарджент, президент Конфедеру „Radio Свобода”; „Ефект передала „Radio Свобода” в Україні”; проф. Л. Добрянський: „Торгівля, як засіб советської закордонної

ПРЕЗИДЕНТ ГАРВАРДУ ВПЕВНЕНИЙ, ЩО УНІВЕРСИТЕТ І УКРАЇНСЬКИЙ ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ В НЬОМУ БАГАТО СКОРИСТАЮТЬ 3 ПРИЯВНОСТІ В. МОРОЗА

Д-р Дерек С. Бок
Президент Гарварду

Кембридж, Масс. — Президент престижного Гарвардського університету, проф. д-р Дерек С. Бок, виконуючи постанову Ради Наглядів, найвищого адміністративного органу Гарвардської корпорації, запросив у в'язненого тепер і тортуваного у Владимирській тюрмі біля Москви молодого українського історика Валентина Мороза та його родина до Гарварду на наступний (1975-76) академічний рік, керуючись „видатними кваліфікаціями і вкладом” Мороза в ділянку української історії та в переконанні, що Гарвардський університет і Український Дослідний Інститут в ньому багато скористають з приявності Мороза. В листі до Валентина Мороза в цій справі, датованому 12-го листопада ц. р. та пересланому на адресу дружини Мороза в Івано-Франківську, Українська ССР, президент Гарварду д-р Бок коротко інформує про встановлення в цьому університеті Українського Дослідного Інституту та заходи здобути для нього найбільш кваліфікованих науковців в ділянці українських студій також з інших країн, заповняє Мороза, що праця в Інституті не вимагає перфектного знання англійської мови, бо студенти зможуть українською мовою, та інформують, що Гарвард „радо покряє всі видатки”, зв'язані з приїздом Мороза і його родини. Листа, як згадувало, підписав президент Гарварду д-р Дерек С. Бок, власноручність підпису якого завірив публічний нотар Мідел-сексського повіту штату Массачусетс того ж дня 12-го листопада 1974-го року. З інших джерел відомо, що крім висилки оригінального листа д-ра Бок до Валентина Мороза на адресу його дружини Раїси в Івано-Франківську, копії того ж листа мали бути вислані також на адресу Валентина Мороза у Владимирській тюрмі, як також американському амбасадорові в Москві і советському амбасадорові у Вашингтоні, державному секретареві Кісінджеру та іншим високопоставленим особам і установам у Вашингтоні і Москві. З приватних джерел інформують, що Раїса Мороз листа д-ра Бок одержала, хоча ще немає підтвердження цієї вістки.

ЛИСТ ПРЕЗИДЕНТА ГАРВАРДУ ДО ВАЛЕНТИНА МОРОЗА

HARVARD UNIVERSITY
Office of the President
November 12, 1974

ГАРВАРДСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Бюро Президента
12 листопада 1974

Dear Mr. Moroz:

Harvard University has recently established a Ukrainian Research Institute where the opportunity is provided for interested scholars and students to devote themselves to work in their fields of specialization (language, literature, history).

We are very eager to bring the finest scholars in this field here to assist in the development of the Institute and, due to the dearth of academicians in Ukrainian studies in this country, find we must seek elsewhere. Your outstanding qualifications and contributions in the area of Ukrainian history have been brought to our attention. Therefore, on behalf of the University, I would like to take this opportunity to invite you and your family to spend the academic year 1975-76 at Harvard. As the members of the Institute, Ukrainian and non-Ukrainian, have fluency in a variety of languages, especially in Ukrainian, you need not feel that a thorough knowledge of English is a necessary requirement. In addition, the Institute will be happy to handle all expenses connected with this visit.

I hope you will give this invitation serious consideration and look forward to hearing from you. Personally, I am sure that both the Institute and the University will profit greatly by your presence.

У СОВЕТСЬКИЙ КАТОРЗИ: ВАЛЕНТИН МОРОЗ ГОЛОДУЄ

ДЕНЬ
ГОЛОДІВКИ
160

ВИГНАННЯ АБО СМЕРТЬ У КОНЦТАБОРАХ — ТАКА АЛЬТЕРНАТИВА ДЛЯ ДИСИДЕНТІВ В СРСР, — ПИШЕ „ЕКОНОМІСТ”

Лондон. — Престижний журнал „Економіст” з 23 листопада у відділі „Советська опозиція” опублікував, крім інтерв'ю з Александром Солженіциним, також інформацію про те, що „шпурба записується у табори”. У додатковій інформаційній статті у тому ж числі „Економіста” є мова про „Тих, що не тонувають росіянами” тобто неросійські народи в ССР.

„Советські громадяни, які в опозиції до советського режиму, — пише „Економіст”, — мають тепер перед собою дві виразні альтернативи: еміграцію на Захід, якщо трапляється, що вони є жидками, німцями, чи видатними політичними дисидентами і виявляються настільки щасливі, що попадуть у каторгу: або великий ризик депортації до таборів праці, якщо вони не згаданих груп не належать. Число добровільних і недобровільних вигнанців з першої категорії за останні роки значно зросло. Цього, однак, не можна брати за якийсь знак лібералізації. Шпурба одностайно шораз більше затисаються на їхніх колегах у таборах. Одною з причин, що збільшують натиск на політичних т'язнів, є, правдоподібно, те, що советський уряд менше зацікавлений, як це було раніше, негативним впливом на публічну опінію на Заході. Він набрав відваги зокрема після того, коли західні психіатри виявилися неспроможні на мінусорічній конференції в Москві офіційно підняти питання психіатричних в'язниць лікарень, як засобу натиску на росіян, які відійшли від ліній. А з відпливом (з ССР) дисидентів, які здобували видатне місце у західній пресі, росіяни набрали, треба припустити, переконання, що Захід втратив інтерес до них в'язнів, які ще залишилися. Нова брутальність має на меті, по всій правдоподібності, радше відібрати охоту до дисенту, чим допровадити до фізичного і психічного заломання в'язня”.

Далі „Економіст” цитує „Трикутні” з листа в'язня концтабору 389/35 у Пермській області, які власне звертають на це увагу світу, стверджуючи, що „вони (тобто советська влада) хочуть нас заламати на душі, спричинити нашу моральну смерть і вичерпати нас фізично”.

Валентин Мороз на „критичному списку”

Свою інформацію про советських політичних в'язнів „Економіст” закінчує даними про долю Валентина Мороза, який, як пише газета, „находиться на критичному списку”. „Економіст” інформує про голодний страйк Валентина Мороза від 1 липня і подас, що „його справно займалися професор Андрій Сахаров та інші видатні дисиденти, а також такі західні політики, як канадський прем'єр-міністр Трудо і сенатор Генрі Джексон. Можливо, що це краще вказує Росії на неправильність її теорії про західну незаінтересованість”, — закінчує „Економіст”.

ОКРУГА ЯНГСТАВНУ ВІДЗНАЧИЛА 80-РІЧЧЯ УНС

Янгтаві, Огайо. — В неділю, 30-го листопада тут у приміщенні Українського Православного Пасторату Окружний Комітет Відділу УНС Янгтавну відзначив 80-річчя цієї установи великою і репрезентативною товариською забавою, участь в якій взяли понад 175 членів, приятелів та репрезентантів суспільно-громадських організацій, які помімо сніговиї, виповнили гарну танцювальну залу Пасторату. Пані С. Волошин, голова Окружного Комітету Відділу УНС, і члени пані Сенедик, Мазіріч, Макар і другі, як також чоловіки займалися обслуговуванням гостей прекрасно приготованими і естетично поданими харчами та напоями. На інтенцію УНСОУ піднесено перший тост з побажаннями дальшого росту і продовження праці для українського народу та української громади в ЗСА.

Привітний на імпрезі заступник головної передбачає на УНС д-р Іван Філіс, який офіційно репрезентував Екзекутиву, висловився при тому коротко промову, в якій звернув увагу на важливість ілюмінації між членами УНС товариських відносин та активності в суспільно-громадській праці, яка приносить обопільні користи: Союзів і українській громаді. Він звернув також увагу на важливість і важливість „Свободи”, яка вже понад 80 років пропонує ідею державної самостійності і незалежності України, активно виступає проти тоталітарних людських прав в Україні і СРСР, обороняє незаконно суджені советськими судами культурних діячів, зокрема Валентина Мороза, Леоніда Плішча, які знаходяться на березі смерті у советських тюрмах. Д-р Іван Філіс у зв'язку з цим звернув присутнім увагу, що український грін повинен бути зусиллям для українських дітей, а тому дуже важливим є, щоб наші люди вступали в члени наших українських забезпечених організацій. Передавши привітання для Окружного Комітету і всього членства, д-р Іван Філіс побажав дальших успіхів в корисній праці для добра Союзу і громади.

Офіційно були розіграні 25 молодечих поїс УНС, за які вкладали на протязі одного року платити 7 о л о в ний Уряд.

УКРАЇНЦІ БУЛИ СИМВОЛОМ І АТРАКЦІЄЮ ЗАПОЧАТКУВАННЯ РІЗДВЯНОГО СЕЗОНУ В НЬО ЙОРКУ

Нью Йорк. — Українці, як і цілком певно багато американців інших етнічних походжень цієї світової метрополії, пережили в четвер, 5-го грудня, одну з найбільш зворушливих подій — започаткування Різдвяного сезону традиційним засіданням величезної ялинки на Рокефеллер Плаза з участю юних учнів української Школи грин на кобзобандурі під проводом о. Сергія Кіндзерявіч-Пастухова, що були на цій церемонії не тільки атракцією, але й своєрідним символом. Церемонія відбулася від год. 4:30 до 5-ї пополудні і її перебіг передавало на телебаченні. Почалася ця зворушлива церемонія тим, що артистка з Бродвею Марло Томас в оточенні дитячої оповідала їм про Різдво і ялику, співав хор і танцювали Санта Клоуси з торбами на плечах, потанцював собі акробатично на льоду і паяц, були й інші, звичайно під час таких американських імпрез, виступи із співом коляд і танцями. Але небуденною атракцією і рівночасно великою символікою був виступ шонайманів яких три десятки юних бандуристів і бандуристу задоволю школи із їх учителями та диригентом.

Best wishes.
Sincerely,
Derek C. Bok

Mr. V. Yakovych Moroz
c/o Mrs. Raisa V. Moroz
Ivano Frankivsk
vul. Naberezhna 14, kvr. 1
USSR, UKSSR

Witnessed this 12th day
of November, 1974 at
Middlesex county, State
of Massachusetts.
Jane F. Lewis
Notary Public

Дисидент втік з в'язниці

Москва. — В часі зустрічі з іноземними кореспондентами, московський дисидент Лев Гендін розповів називав на советські відносини подію — по свою відношенню до в'язнення. Згідно з його розповіддю, КГБ арештувало його під час перебування у Кішиневі. Арештовано його за нібито напад на советського міліціонера і засуджено на 15 днів ув'язнення. Бже в тюрмі, за нібито „злу поведінку”, ув'язнення продовжено на дальших 10 днів. „Зла поведінка” полягала на тому, що у його камеру посаджено в'язня — співробітника поліції, який на його напад і побив, до того ще погрожував, що він „живим з Кішинева не вийде”. Сталося, однак, так, що поліційні чинники рішили переставити Гендіна до іншої тюрми, і в дорозі, коли трапився затримка і поліційна охорона не звернула на нього

Великобританія запов'дає значні обмеження збройних сил

Лондон. — Згідно з повідомленням британського уряду, Великобританія промодує обмеження, а то й повну ліквідацію своєї „прив'язності” у світі з уваги на неможливість обмежити державні видатки. Відповідно до замисленого плану, Великобританія зменшить значно видатки на оборонні цілі, зменшаючи свої збройні сили, припинить вояк нові програми, і позакриває давні британські військові бази у Сингапурі та Гонг Конгу. Перебачено також зменшення британського військового контингенту на Кіпрі і закриття бази біля Кейп Таун у Південній Африці. У висліді цих обмежень Великобританія заощадить приблизно 700 мільйонів доларів річно, а за час найближчих десяти років — не менше як 11 бильо

Конгресова Комісія проголосувала продовжити час тривання безробітної допомоги

Вашингтон. — Комісія шляхів і засобів Палати Репрезентантів у четвер, 5 грудня, проголосувала продовжити на 13 тижнів час тривання безробітної допомоги для тих осіб, які вже вичерпали цю допомогу. У більшості кейсів безробітні досі могли одержувати цю допомогу тільки протязом 26 тижнів. Якщо обидві Палати Конгресу схвалять цю пропозицію Комісії шляхів і за

Франція пропонує Савдійській Аравії зброю на суму 800 мільйонів доларів

Париж. — Представники Франції і Савдійської Аравії підписали 4-го грудня ц.р. договір, згідно з яким Франція погодилася продати Савдійській Аравії зброю на суму 800 мільйонів доларів. В договорі говориться в першу чергу про закуп протилетунських ракет і протитанкових базук наймодернішої конструкції.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — \$24.00, на пів року — \$12.50, на 3 місяці — \$6.50. Дана членів УНАОУ 63 є. м.с. За кожну зміну адреси — 25 є. Чеків і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Зближається січень

Ще тільки три тижні і три дні відділяють нас від січня, що започаткує новий, вже 1975-ий рік нашої ери. Проте, не про новий рік тут мова і пригадає, але про деякі із наших найбільш невідкладних справ і проблем, зв'язаних з цим першим місяцем в році.

Перша і головна справа, зв'язана з найближчим січнем, це тепер акція для рятунку тортурованого у Владимирській тюрмі біля Москви молодого українського історика Валентина Мороза, який вже за життя став легендарним символом українського опору народобичному совєтському режимові. Світові відомі рішення Валентина Мороза, який від 1-го липня ц. р. продовжує голодовний страйк: якщо до кінця цього року не буде припинене знущання над ним, він в такий чи інший спосіб сам закінчить своє життя. Першого січня нового 1975-го року кожний українець на волі стоятиме перед судом свого власного сумління: чи справді ми зробили все, що в наших силах, для рятунку Валентина Мороза!

З січнем зв'язана ще одна наша преражливна справа і почин. Уже кілька років тому започатковано акцію, щоб дати 22-го січня, в якому була проголошена і здійснена насамперед незалежність і суверенність, а після соборності новітньої Української Держави, святкувати найбільш вродливо, як наше головне національне свято та довести до відома і свідомості наших співгромадян причину такого свята. Здійснюваний частинно вже минулого року спосіб святкування включав молитви в наших церквах, припинення на той день нормального праці в наших установах і підприємствах, звільнення з праці в американських установах, вільний день в наших школах, американські і українські національні прапори на будівлях наших установ та приватних домах і подібно. В цьому році ці святкування, разом із дальшими заходами в наших містах і сільських та у Вашингтоні, щоб цей день був урядово визнаний та проголошений кожного року Днем Української Незалежності, треба дальше поширювати і скріплювати.

Отже, пам'ятаймо: зближається січень!

Великобританія здає останні позиції

Стариня і смерть людей — несприятливий, але неминучий природний процес. Таким же самим несприятливим, але, як видно, неминучим процесом є стариння і в решті смерті політичних утворів — держав — імперій, які ще так недавно вирішували долю усього світу, панували над цілими континентами і морями. Якраз тепер, на наших очах, довершується один з таких історичних процесів, коли зайшло сонце над британською імперією і коли уряд Великобританії звинявся остаточно здати останні позиції у світі, які це деякою мірою засвідчували про померклу славу, велич і могутність.

Ще недавно на далековіддалених землях в Африці, Азії, Західній Індії гордо повівав "Юніон Джек", а кожного дня лунали слова відомої пісні — гімну "Пануй Британію над морями, ніколи британці не будуть рабами". Сьогодні з Гонг Конгу і Сінгапуру і з Кейп Тавн виїждять останні британські військові частини, і Великобританія повертається невідкладно до кордонів, з яких за Вілгельма Завойовника на початку нашого тисячоліття почався британський похід на завоювання світу.

Але відхід в історичне небутті колись великої імперії, зокрема такої імперії, якою була Великобританія, не може статися без порушення певного силевого укладу у світі і без пересування сил. На ніякому обширі Землі не може існувати порожнечка і тим самим не може така порожнечка утворитися після остаточної ліквідації всіх британських володінь, чи хоча б тільки баз. Світ мусить погодитися із словами британського міністра оборони Рой Мейсона, мовляв, "ми не спроможні в дальшому підтримувати порядку в світі". Сьогодні це вже загальновідома істина, але, якщо з історичної сцени зійшла одна провідна політично-військова сила, її місце мусить зайняти якась інша сила.

Під сучасну пору надзвичайно важливим є питання про те, чи знайдеться серед великих держав Заходу така держава, яка матиме бажання, силу і досвід таку роль виконувати. Цілком природно, така роль припадає тепер З'єднанім Штатам Америки. Чи ЗСА зможуть виступити з цієї функції і такої відповідальної ролі — покищо трудно сказати.

Василь Гарба

Пам'яті протопресвітера о. Олексія Потулицького

Добігас вже рік часу (14 грудня 1973), коли друзі, приятелі і численні парафіяни у ЗСА довідалися про смерть одного із заслужених пастирів Української Православної Церкви в ЗСА, протопресвітера о. Олексія Потулицького в Сиракузах.

Відчуття втрати не змало, а набрало глибшого змісту і постать нашого друга, шкільного товариша, останнього з могокнів славної Подільської Духовної Семінарії о. Олексія тепер, з віддалі часу, ясніше й об'єктивніше вискривається.

На Поділлі, в Оришній, у селянській родині, міцній своїм добробутом, народившимися традиціями, зростає, як у давній казці, вісім братів, вісім міцних хлопців, запандалених до праці, до науки, до того, щоб витягати дружньо один з одного у світ, а

Я. Гайвас

РІЗНИЦІ В ЄДИННОМУ ФРОНТІ

I

Рух за вільну творчість і вільну думку в СРСР, спроби різних народів русифікації і різним імперіалістичним задумам Москви, рішучість і відвага одних, що з повним самозапереченням в ім'я своєї віри і своїх переконань готові на найвищу жертву, вже вишлі з початкового періоду і шораз ширше розгортаються по цілому Союзу. Коли хтонебудь мав би сумніви у цьому, то шораз нові вістки, що безперервним потоком напливають у світ з поза залізної заслонки, мусять переконати і найбільш "невірних Томів".

Джерелом сумнівів є розвиток подій протягом десятиріч років в самому СРСР, а останніми роками в "соціалістичному содружстві" народів. Режими там узбрости до зубів, не бракує в них готовості кожної хвилини брутально фізичною силою і погрозами ламати інакшедумуючих і все таки, після великих арештів в Україні на протязі 1972 року, проіржені длаки українських патріотів поповнилися новими. Після залягання Якіра, Красіна й інших та після "дворення" А. Солженіцина против комунізму і більшовицькому режимові піднісся на вищий рівень, зросли відверті контакти за кордоном, шораз більше хохобрих робітників пера, які відверто асистують свої праці до друку за кордоном. Після розгрому національних утрупів в Україні, Прибалтиці, прийшли вістки про такі згруповання в кавказьких кнайпах та країнах Азії. В тій ситуації зовсім недивно, що "партія і уряд", доведені до розпачу, хапаються таких жалюгідних засобів, як розгін бульдозерами і пожежними машинами публічних висловів картин і різьб. До чого дійшло — пізнали з двох найхарактеристичніших моментів: наявність групи людей, які відкрито, проти заборони органів, звалилися на організування публічної виставки, а з другого боку острах режиму з допомогою органів ліквідувати такі почини й шаштохування на це спеціально організованих модерних "чорних сотень" хуліганів — д р у жинників. Безсмертне місце Століпнін і Пуришкевичів, "чорної сотні" з-під знаку "двуглавого орла", зайняли Брежнєв і Андропов, та "чорні сотні" з-під знаку "Красного знамені". Яка різниця?

Трагікомедія тієї ситуації можеть не бачити на Заході, але бачать її люди в Совєтському Союзі. Найжалюгідніша ситуація органів совєтського правосуддя, які колись у таких випадках мали досконалу рецептуру для "ворогів народу" фізично й якнайкорше їх нищити, а тепер, хоч доказ правди переконливо так само, як колись, тобто слухаючи тільки предстванки органів, але за-

мість "найвищої міри покарання" змушені задовольнитися тільки роками, чи навіть місяцями тюрми.

Все це закономірний, органічний розвиток суспільних сил у СРСР. Ніколи бо так не було і не буде, щоб людина з роду в рід і без кінця гнула спину, слухала нисення, що їх на кожну кроці заперечує життя, та виконувала безглуздя, що наказані згори. Так само, як ніколи так не буде, щоб народи раз назавжди зреклися своїх прагнень, зреклися своїх прав і своєю долю передали в руки заагітованих партійних агітаторів і своїх ворогів. Вода ніколи агору не попливе і це ніколи не станеться!

Шораз рішучіше стають проти себе дві сили: комуністична партія проти народів, державна система проти суспільства. Як завжди, так і тепер, в центрі суспільних зрушень стоять кращі духовні провідники народів: учелі, мистці, робітники пера. Культурні діячі й передові робітники, селяни, хай і колективізовані. Не творять ніякої організованої групи, бо на теперішньому етапі це і непотрібно, але творять волю один фронт. Вони не об'єднують однаковими світоглядом чи політичними програмами, але неохотним прагненням протиставляються, стають на захист своїх прав і прав інших людей, протиставляються безглузду й насильству, яким ні міри, ні краю. Світличний і його сестра, Шабатура, Стасів і Чорновіл і такі велетні, як В. Мороз та С. Сверстюк, в неодолюму розходяться своїми поглядами, так як і з російського боку Амальрик, брати Медведєв, Чалідзе, Твердохлоб, Сахаров і Солженіцин, та на життя й смерть спаяні вони в одному фронті проти того всього, що його можна об'явити одним словом: "совєтизм".

На терені кожної нації, в рамках її духовності цей фронт має свій особливий національний характер, має певні собі, неповторні цінності і цілі, яких визнавання і реалізація взагалі забезпечують його існування. Без них, без перебудови імперії на вільні й рівні національні держави, не могло б бути і мови про нову дійсність, про основні зміни, а була б тільки проблема перемалювання "колірної" імперії, зміни однієї імперіальної системи на другу.

Комуністична партія робить, робить і робитиме всі можливі заходи, щоб той фронт розбити, викликати в ньому такі внутрішні суперечності, які внеможливили б його існування. П намаганням є і буде протиставити різні думки різних людей, використати національні розколювання, які завжди були і будуть. В цьому відношенні вони готові піти дуже далеко. (Закінчення на стор 3-й)

ОДНА СПРАВА — ДВА ПОГЛЯДИ

У польському паризькому журналі "Культура" з жовтня була надрукована більша стаття "Спокуси і перестороги" анонімною автором, по всій правдоподібності з Польщі. У відповідь на цю статтю відомий польський публіцист Юзеф Лободовський опублікував у газеті "Гдізнь польські" з 9-го листопада статтю "Небезпечні спокуси" почавши надзвичайно цікаву дискусію з автором з "Культури". В обох випадках йдеться про оцінку ситуації в умовах комуністичного режиму в Польщі і про польську внутрішню і зовнішню політику та про висновки на майбутнє.

Треба відзначити, що і автор з "Культури" і П. Лободовський в основному згодні з собою, коли оцінюють відносини в Польщі під сучасну пору, а зокрема, коли пишуть про "кризу польської політичної думки". В оцінці автора з "Культури", польська політична думка на сучасному етапі опинилася у глибокій кризі, яка грожит поганим наслідком для польського майбутнього. Він говорить про те, що тепер серед поляків є два напрями, чи дві тенденції, що їх він умовно окреслює, як "комуністичну" і "самостійницьку". Повсюдним добом зробила в польському мисленні великий вплив. Він пише, що "в об'єднанні і пересуванні на захід Польщі, зобов'язанні національних меншостей і, що найважливіше, підданій гвалтовному процесу суспільних перемін, емоцій, — а радше їх не надто вдалі і у поспіху скомпілювані виклади, — утворили і розвинулися в задушливій атмосфері тесних і явних зібрань, завжди обмежених до грона ідеологів, які не конфронтують своїх спекуляцій із суспільною і національною дійсністю. В обидвох "таборах" зобов'язувало, могло здаватися, завжди, що з фактами не треба рхуватися, а також зарозуміле переконання, що невідгідні факти можна підпорядкувати вигаданим концепціям".

Автор розглядає польську проблему в загальному контексті совєтського блоку, а також в контексті тривалого конфлікту між Заходом і Сходом, аналізуючи окремі можливості. Він критично дивиться на польських комуністів, вважаючи, що вони не виявилися на рівні завдання, зокрема тому, що вони в ім'я "комуністичної доктрини" і в ім'я "інтересів держави революції" (тобто СССР) зрезигнували (яко на самому початку, і "доктрина державної незалежності", визнавши її за "анахронізм". Знову ж, польська інтелігенція, під тиском обставин у своїй масі, відступила від цієї "доктрини незалежності" і скапітулювала перед режимом. У висліді, у польської інтелігенції почався процес "затирання границь між угодою і запрудомством". Автор пише, що "зловіщим, але пов-

ірянь, о. Потулицький оселюється в Полтаві. (Йому було заборонено перебування в 37 містах України та у прикордонній смузі). Тяжкий то був для них час: життя вже ніби й на волі, але як з папшортом, що мав помітку "нового білету". Років тої "волі" — це постійна зміна парад, невдоволення, злидні, відчуття зацінованого "злочинця". Ритували знову глибоко захована віра та велика моральна підтримка, яку Покийний мав в особі вірного свого друга та невтомию помічницю дружини Зінаїди. З приходом у Полтаву влітку у 1941 р. о. Олексій, на решті, виходить із своїх духовних катакомб, і одразу, немов надолучуючи прогазане, приступає гарячково до праці українського священника. У той час, як відомо, було розвів на наших землях релігійний ренесанс. Пожог на людиність масово повертався "назад додому з Вавилонського полону безві'я". Спонтанно відновлювалися і росли наші українські церкви і парафії. Роботи для організаторів церковно-релігійного життя — непомітні

край. Тоді, з доручення епископату УАПЦ, цей рух відвідження Церкви на Полтавщині очолює покийний о. Олексій, ставши Головою Управління Полтавської Епархії. Історія, що всього не сказала про ті часи духовного пробудження народу. В умовах німецької окупації, одвертого негування нашої Української Церкви та протегування так звані "Автономні" церкви, що стояла на позиції єдності з Московською церквою, не зважаючи на спротив німецького коменданта Полтави зросійщеного німця Фей-Бродського, Епархіяльне Управління під керівництвом о. Потулицького спромоглося тоді відкрити і обслужити в самій Полтаві шість церков та ще три, під патронатом Гестапо, мусіло було передати "автономістам".

З відбудовою церков поставала потреба наділити їх св. антимінарами, без яких священники не могли відправляти Божої Літургії. Тоді заходами о. Потулицького директор Полтавського Крайознавчого Музею К. Моценко, який асагалі багато допомагав у відбудові УАПЦ,

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

ШКОЛЯРИ МОЛЯТСЯ ЗА МОРОЗА

Наша українська парокіальна школа у Денвері просила нашого священника, щоб 29-го листопада відправив Службу Божу за Валентина Мороза. Учні вибрали з-поміж себе чотирьох, щоб пішли до священника. Ми попросили, щоб священник відправив Службу Божу, щоб усі діти та учителі й родичі могли взяти участь, що й сталося. Ми, учні, зібрали між собою гроші на жертву на Службу Божу. Багато присутили до Святого Причастя за життя і волю Валентина Мороза. Кожний з нас в часі Служби Божої відмовився за Мороза молити "Отче Наш" і "Вогородице Діво".

Ми просимо всіх дітей українських шкіл, щоб пішли нашими слідами і просили своїх священників відправити Службу Божу за Мороза, а самі, щоб приступили до Святого Причастя і помолилися за нього.

Роман Колтунюк
Марішка Бозю
Тарас Бозю
Марта Бозю
Денвер, Коло.

кого суспільства" закріпиться думка, мовляв, в інтересі СССР є така справді незалежна Польща. Свої міркування він закінчує таким висновком: "ми тільки української, але і голландської, німецької, польської, французької і швейцарської мови. Для рідного поєтву особливо заслужився тим, що видає Вісбейський регіональний збірник п.з. "Дам наша молодість мріяла". В родинній хроніці "Ми, Врми" доводить, що його "рід емоцій" із Скандинавії, з нобілеванським фон-ден Врме, — якщо не помилуюсь...

В родинній справі шановного колеги не втручаюся і не думаю струшувати зрушю з його генеалогічної версії, але так мені здається, що в нього вийшла якась плутанина в метриках. У вступному слові до книжки "Юрій Немирич" стоїть написано, що автор народився 1-го листопада 1922 року, отже виходить, що він 9 років за мене молодший! А я готовий був присягнути, що ми з того самого рідника і разом "кашати фасували", коли йшли на польсько-німецьку війну в 1939-у році...

Та може і мене вже не-м'ять обманює, після шостдесятих років? Не в кожного такій блискучий ум та інтелект, як у 95-річного сеньйора наших державних і наукових діячів проф. Бориса Мартоша! Під час наукової конференції в УБАН, йому присвяченої, достойний Ю-вляк говорив із пам'яті про історичні події 1917-20 років з більшою акуратністю, ніж деякі молодші за нього під-історичні науковці, читали про те саме з "паперів"...

За що йому, що одному йому 95-літньому, велика честь і слава і щирої літаль! Т. К. Р.

З НАШИХ ВУДНІВ

Вчені сусіди

Недавно обмінявся я культурно книжкою з моїм другом з земляком з Вісбейського поєтву, д-ром Михайлом Врком, якого я жартома називаю "голландцем українського роду", бо він з 1947-го року живе в Голландії, де виконує роль нашого культурного і громадського амбасадора. Він очолює Об'єднання Українців у Голландії і з його рамени є членом Секретаріату ОКВУ. Ось же, в еміслю сусідів з "Дев'ятих своїх "Вудні", а він мене обдарував історичною монографією його пера про Юрія Немирича, видатного державного мужа Козацької України, дитини українського роду, який гетьманів Богдана Хмельницького та Івана Виговського.

В цьому місці хочу підкреслити, що д-р Михайло Врм у численних статтях, нарисах, наукових розвідках тощо, величм прославив своє рідне село, Дев'ятині, так само, як і інші мій земляки, д-р Олена Горбас, з великою любов'ю згадує свій Романів. Прикро мені за мої бідні Волинки, які так і не діджалися агрономією з докторатом чи з професорським титулом... До речі, д-р М. Врм викладає в Голландському Технічному університеті в Амстердамі, в департаменті Сходу Європи, а пише свої наукові праці не тільки українською, але і голландською, німецькою, польською, французькою і швейцарською мовами. Для рідного поєтву особливо заслужився тим, що видає Вісбейський регіональний збірник п.з. "Дам наша молодість мріяла". В родинній хроніці "Ми, Врми" доводить, що його "рід емоцій" із Скандинавії, з нобілеванським фон-ден Врме, — якщо не помилуюсь...

В родинній справі шановного колеги не втручаюся і не думаю струшувати зрушю з його генеалогічної версії, але так мені здається, що в нього вийшла якась плутанина в метриках. У вступному слові до книжки "Юрій Немирич" стоїть написано, що автор народився 1-го листопада 1922 року, отже виходить, що він 9 років за мене молодший! А я готовий був присягнути, що ми з того самого рідника і разом "кашати фасували", коли йшли на польсько-німецьку війну в 1939-у році...

Та може і мене вже не-м'ять обманює, після шостдесятих років? Не в кожного такій блискучий ум та інтелект, як у 95-річного сеньйора наших державних і наукових діячів проф. Бориса Мартоша! Під час наукової конференції в УБАН, йому присвяченої, достойний Ю-вляк говорив із пам'яті про історичні події 1917-20 років з більшою акуратністю, ніж деякі молодші за нього під-історичні науковці, читали про те саме з "паперів"...

За що йому, що одному йому 95-літньому, велика честь і слава і щирої літаль! Т. К. Р.

Володимира в Києві, на юридичній факультеті, у 1922 р. його закінчує. І от, знаменю — у ті часи, коли вже так виразно окреслилися ініціативні заміри влади безбожників проти Христової Церкви, коли три чверті його товаришів по семінарії обрали інший шлях, ніж служіння Богові, він, маючи за собою вже нищу світську освіту, навесні 1922 р. приймає сан священства і їде на село, як український священник-неофіт. Іншої форми активно служити народові, по прогрі наших визвольних змагань, о. Олексій не бачив.

Послідком перебування в парафіях Кам'янецьчини в с. Лашковичі, Рихтєвській Слобіді, м. Дунаївці, і знову в Рихтєвській Слобіді. Так аж до нещасливого 1929 р. він діяльно працює на Божий нім українського священника серед добре воім нам знааних перешкод, утисків, застрашувань влади та ще й інтриг і провокацій "Обновленської церкви", що її фаворизували на початках більшовики у протіву до УАПЦ. Разом зі своїм списком М. Пивоваровим, покійний ставши одночасно го-

ловою Кам'янець-Подільсько Округової Церковної Ради, Округової Церковної Ради, активно заходився в організації та зміцненні українських парафій в окрузі. Вони ж обидва з архієп. М. Пивоваровим та великою групою селян й інших священників (числом у 45 осіб) стали жертвами комуністичного "правосуддя". О. О. Потулицького засуджували тоді до заочного, "трирічного" на десять років до таборів Далекій Півночі. Тоді ж молодше подружжя втрачає свого єдиного сина, який став посередньою жертвою терору гонимих за віру батьків. За ці безконечно довгі роки заблання о. Олексій перейшов так, понору славни, конитави Західного Сибіру як: Марійськ, Бієйськ, Барнаул, Томськ, Нарим, Анжерка, Борівлянка та ін. Натерпівши шість років голоду, холоду, змучувань, важкої праці у "спецсовхозах", на лісорозробках, у шахтах. Крім міліонного здоров'я вижити не лихотіла допомогла кріпка, захована глибоко віра та незгасима надія на Божу ласку. Повернувшись із заслання по десятих роках полє-

вирінь, о. Потулицький оселюється в Полтаві. (Йому було заборонено перебування в 37 містах України та у прикордонній смузі). Тяжкий то був для них час: життя вже ніби й на волі, але як з папшортом, що мав помітку "нового білету". Років тої "волі" — це постійна зміна парад, невдоволення, злидні, відчуття зацінованого "злочинця". Ритували знову глибоко захована віра та велика моральна підтримка, яку Покийний мав в особі вірного свого друга та невтомию помічницю дружини Зінаїди.

З приходом у Полтаву влітку у 1941 р. о. Олексій, на решті, виходить із своїх духовних катакомб, і одразу, немов надолучуючи прогазане, приступає гарячково до праці українського священника. У той час, як відомо, було розвів на наших землях релігійний ренесанс. Пожог на людиність масово повертався "назад додому з Вавилонського полону безві'я". Спонтанно відновлювалися і росли наші українські церкви і парафії. Роботи для організаторів церковно-релігійного життя — непомітні

край. Тоді, з доручення епископату УАПЦ, цей рух відвідження Церкви на Полтавщині очолює покийний о. Олексій, ставши Головою Управління Полтавської Епархії. Історія, що всього не сказала про ті часи духовного пробудження народу. В умовах німецької окупації, одвертого негування нашої Української Церкви та протегування так звані "Автономні" церкви, що стояла на позиції єдності з Московською церквою, не зважаючи на спротив німецького коменданта Полтави зросійщеного німця Фей-Бродського, Епархіяльне Управління під керівництвом о. Потулицького спромоглося тоді відкрити і обслужити в самій Полтаві шість церков та ще три, під патронатом Гестапо, мусіло було передати "автономістам".

З відбудовою церков поставала потреба наділити їх св. антимінарами, без яких священники не могли відправляти Божої Літургії. Тоді заходами о. Потулицького директор Полтавського Крайознавчого Музею К. Моценко, який асагалі багато допомагав у відбудові УАПЦ,

на Полтавщині, дозволив йому відірати гідні для вжитку Антимінари. Кілька соток їх Покийний передав для посвячення Харківському митрополитові Феоділові Будловському, митрополитові Полікарпові, архієпископові Ніканорові та єп. Мстиславові.

Тісна співпраця о. Потулицького з Українським Церковним Хрестом у Полтаві, що вєлавив своєю жертвенною ратуванням працю серед претирених на смерть тисячів наших полонених, мала своїм побічним наслідком також і те, що УЦХ з великим ризиком для самоврядування існування "позицій" Церковному Управлінню 250 тисяч карбованців і потрібну кількість паперу (і це під час такого паперового голоду!)... і тим уможливив видання Богослужбових книг. Тоді було відруковано нечувано, в тих обставинах кількості: 20 тисяч Євангелій та 25 тисяч молитовників, усі українською мовою, і це сталося у той час, коли німецька адміністрація в Україні взагалі не давала дозволу на жадне церковне видання, навіть на

випуск церковних календариків. Організатором і душею цієї акції був о. Олексій. Звичайно все те видання було дуже швидко розпродане та розповсюджене поміж голодною на св. Писмо українською людністю і парафіями Полтавщини та прилеглих районів. Навіть на відомий єпископський Собор у Луцьку в жовтні 1942 р., знааний з того, що всупереч німецькій забороні, він таки відбувся, о. Потулицький, що був делегатом на той Собор, зумів доставити біля сотні тих Євангелій та молитовників. Тоді ж у Полтаві зорганізовано була Пастерська Курси і ректорів їх призначено о. Олексій. Випускників курсів, звичайно, вєсвчав на священників Харківської митрополії Феоділа, а одного разу, коли єп. Мстислав був на візитації у Полтаві в липні 1942 р., він вєсвчав також біля двадцяти кандидатів.

(Продовження буде)

ВСТУПАЄТЕ В ЧЛЕНИ УНАОУ!

ОДНА СПРАВА - ДВА ПОГЛЯДИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

З приводу цієї цікавої дискусії двох польських авторів варто тільки відзначити, що і в одному і другому випадку є багато вартісних думок, коли мити на увазі ту дійсність, яка панує в Східній і Центральній Європі, у сфері впливу СРСР. Стаття автора „Культури“ цікава ще тим, що вона кидася багатоманітністю на відносини в Польщі і на

розвиток польської політичної думки в умовах соціалістично-комуністичної системи. Багато аналогій можна б перевести з дійсності, яка панує сьогодні в Україні. Очевидно, коли йдеться про висновки автора з „Культури“, то досить гостра критика П. Лободовського цілком оправдана і правильна.

М. С-ий

Любо Мацюк співає

Відомий український співак тенор Любо Мацюк осягнув ще один великий мистецький успіх. Німецька громада великого Чикаго щороку святкує „Жовтневий Фестиваль“. На його закінчення відбувся концерт-бенкет 26-го жовтня у Джерманії Клубі. Виконавцем програми концерт п. н. „Оперетковий вечір“ був тенор Любо Мацюк. Він виконував арії та мелодії з

відомих німецьких оперет, при супроводі оркестру під батою маестра В. Грубера, яка теж виконувала в'язанки з різних оперет. Успіх нашого співака був дуже великий, оплескам не було кінця, так що він му-

сив співати ще кілька наддатків. Після концерту був бенкет, на якому президент комітету дякував нашому мистеццю за його прекрасний спів. Він також згадав, що нашого мистця нагороджено високим відзначенням камерзингера в місті Штутгарті у 1962 р., коли він

виступав з концертами у фестивалі організації Доїче Музікаліше Югенд. Оце ще один великий мистецький успіх серед чужинців нашого вокаліста Любо Мацюка, який безперервно працює над собою і продовжує свою багату мистецьку кар'єру.

Н. Н.

На Чернігівщині відкрили нові родовища нафти

Чернівці. — Советсько-українська пресова агенція РАТАУ інформує про „відкриття нового блоку з п'ятьма „поверхнями нафти“ на Чернігівщині. Нафтові джерела знаходяться на глибині 2.700 метрів. Закінчено вже перші промислові випробування потужної свердловини. Поки що нові копалини дають на добу 100 тон рідиного палива. „Колетис управління „Чернігівнафтогаз“ експлуатув

вже понад 200 свердловин. Розробляється не тільки Гнідинське, Леляківське і Прилудське родовища, які є „ветеранами“, а й Монастирцанське, Таліайське і Малодівицьке, розвідані порівняно недавно. З початку року — говориться в повідомленні — видобуто додатково до завдання 11 тисяч тонн нафти і 17 мільйонів кубометрів природного газу.

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ВЕЛИКОГО НЬО-ЙорКУ

ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ

влаштує

в неділю, 15 грудня 1974 р., о год. 4:30 по пол. в залі FASHION INSTITUTE, 225 West 24th St., NEW YORK CITY

СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ

в пошану

СЛУГИ

БОЖОГО

МИТРОПОЛИТА КИР АНДРЕЯ

У 30-РІЧЧЯ ЙОГО СМЕРТІ

ПРОГРАМА:

Відкриття — о. ігумен д-р В. ГАВЛІЧ, ЧСВВ
Святочна промова — д-р В. ЛЕНІК
Хор: М. МИТРОПОЛИТА ПІВНІЩНОГО, „ДУМКА“ і „ЖАНВОРОНИ“.
Т. АНДРЕА, ПС — медіо-сопрано, співачка світової слави.
А. ДОВРІНСЬКИЙ — бас, соліст Метрополітальної опери.
Мистецьке Слово — студія мистецького слова Л. КРУШЕЛЬНИЦЬКОГО

СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ ПОПЕРЕДЯТЬ

СЛУЖБИ БОЖІ

В НАМІРЕННІ БЕАТИФІКАЦІ СЛУГИ БОЖОГО АНДРЕЯ В УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКВАХ ВЕЛИКОГО НЬО-ЙорКУ, ЗОКРЕМА В ЦЕРКВІ СВ. ЮРІЯ, О ГОД. 12:00 В ПОЛУДНЕ. Проситися молоді, комбатанські та всі інші організації прибути на Службу Божу з прапорами.

Чистий дохід з Академії на фонд будови церкви св. Юра в Нью-Йорку.
Дохід з розпродажі пропам'ятних жетонів на Беатифікаційний Фонд Слуги Божого Андрея.
Всі місця нумеровані. Квитки в передпродажі в АРКА, ЕКО

ГОЛОВНА УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО ЛІКАРСЬКОГО ТОВАРИСТВА ПІВНІЩНОЇ АМЕРИКИ

повідомляє, що

ЮВІЛЕЙНІ СВЯТУВАННЯ

3 НАГОДИ

25-ЛІТТЯ ТОВАРИСТВА

будуть проведені ЗІ З'ЇЗДОМ ДЕЛЕГАТІВ та НАУКОВОЮ ЧАСТИНОЮ (з призначенням кредитів) і відбудуться

в днях 23, 24, 25, 26 травня 1975 р. в готелі „Амерікана“ в Нью-Йорку

(7-ма Авеню і 52-га вул.)

Докладна програма буде подана пізніше. Просимо Членів Товариства та осіб, що хотіли б брати участь у З'їзді, зголошувати свою участь та адреси до:

Ukrainian Medical Association of North America
2 East 79th Street New York, N.Y. 10021

ГОЛОВНА УПРАВА УЛІТІА

ГОЛОВНА УПРАВА ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ

— влаштує —

в суботу, дня 14-го грудня 1974 року о год. 5-й по пол.

в УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ при 2 Схід 79-та вул. в Нью-Йорку, Н. Й.

НАУКОВИЙ СІМПОЗИУМ

З ДІЛЯНИН ІНЖЕНЕРИКИ

ПРИСВЯЧЕНИЙ

ЛЕОНІДОВІ ПІЩОЦЕВИ

ПРОГРАМА:

Д-р РОМАН АНДРУШКЕВИЧ: Математичні методи для обчислення Леоніда Піщоцеви;
Д-р ВАСИЛЬ ЗАХАРЧУК: Обчислювальні машини в інженерії;
Міс МАРІЯ ГОНЧАРЕНКО: Застосування математичного програмування до фінансового планування;
Д-р ОЛЕТ ТРЕТЯК: Гравити та іскри зображення при комп'ютерній томографії.
Модератор: Іж. ЛЮБОВИР ОНИШКЕВИЧ
Організатор Сімпозіуму: Іж. РОМАН ГАВРИЛІЯК

По закінченні доповідей, відбудеться зустріч та продовження дискусій з доповідачами при буфеті. Вступ за добровільними датками.

Запрошується до широкій участі Членів ТУІА та інших професійних товариств, як також усіх зацікавлених.

ПОДЯКА

З НАГОДИ ВІДЗНАЧЕННЯ Сорокріччя МОЄ ТЕАТРАЛЬНОЇ ТА ГРОМАДСЬКОЇ ПРАЦІ

Цим шляхом складаю найщирішу подяку Парафі української православної церкви св. Покрови у Філадельфії та її прицерковним організаціям за відзначення моєї сорокріччя театральної і церковної (дирігентської) праці.

В першу чергу дякую Всесвітньому отцеві-настоятелю Михайлові Борисенку за відправу Молебна перед урочистим вечором 16 листопада 1974 р. і за благословення перед та після ювілейного прийняття.

Прицерковним організаціям і Почесному Комітетові, а особливо його голові, Пані Марії Савескій, сердечно дякую за великий вклад праці та зразкову співпрацю в підготовці й від час того вечора.

Моя велика подяка письменникові Леонідові Полтаві, який своєю присутністю і цікавою доповіддю про мій творчий шлях, із висвітленням есенціальних документів-розпорядків, збагатив той незабутній для мене день.

Рівночасно складаю подяку всім товаришам-актерам, які взяли участь у мистецькій частині, прикрашуючи і збагачуючи той вечір.

Дякую всім присутнім громадянам, старшим і молодим, товаришам по сцені, які прибули здалеку і привезли зі собою стільки тепла і любові.

Всім організаціям і товариствам, співпрацівникам українських театрів, знайомим, усім Громаді дякую за зворушливі привітання, численні листи, телеграми, чудові дарунки і розкішні компліменти.

Усім Вам — Спасибі!

ВІРА ЛЕВИЦЬКА

НАЙКРАЩИЙ РІЗДВЯНИЙ ПОДАРОК ДЛЯ СТУДЕНТІВ, МОЛОДІ, ЗНАЙОМИХ —

ТВОРИ
ВАЛЕНТИНА
МОРОЗА
УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

БУМЕРАНГ

Книга, яка появилася у В-ві „Смолоскип“ ім. В. Симоненка, має 304 сторінки друку, грубу обкладинку з золотим написом, кольорову обгортку. Ціна — 7.75 дол.

Чистий дохід з розпродажу цієї книжки призначений на видання „Українських вісників“ ч. 6 і 7-8 в англійській мові.

В книзі опубліковані всі твори В. Мороза і матеріали та документи, які відносяться до справи його ув'язнення і які дісталися на Захід перед 25 листопада 1974 року.

„БУМЕРАНГ“ — твори Валентина Мороза — це настільна книга, яка повинна бути в кожній українській хаті.

Всім тим особам, організаціям, установам, школам, книгарням, які негайно вишлють замовлення, книга ця буде вислана між 10 і 15 грудня.

SMOLOSKEP
P.O. Box 6066, Patterson Station
Baltimore, Md., 21231

ЗАМОВЛЕННЯ

Прошу вислати мені ..... примірників творів В. Мороза „Бумеранг“ в українській мові (ціна 7.75 дол.)

..... примірників творів В. Мороза „Бумеранг“ в англійській мові (ціна 5.75 дол.)

(При замовленні 4-10 книжок — 25% знижки; 11-25 — 35% знижки; 26 і більше — 40% знижки).

Чек на суму ..... дол. долучую. Прошу прислати рахунок.

Прізвище (організація чи установа) .....

Адреса .....

64 Відділ СУА в Нью-Йорку, Н. Й.

— влаштує —

в днях 7-15 грудня 1974 року в УНДом: при 140-142 2-й Аве.

кім. ч. 31

РІЗДВЯНИЙ БАЗАР

В продажі є: ПРОДУКТИ та ДАРУНКИ на Різдво, як ПШЕНИЦЯ, МАК, МЕД, ОРИХИ, МІГДАЛИ, ТОРТИ, ВИПІВКИ, ТКАНИНИ, КЕРАМКА, ОБРАЗИ та багато різних дрібниць.

Базар відкритий: в суботу та неділю від 1-7 год. веч. в інші дні від 6-8 год. вечора.

ЗАПРОШУЄМО ГРОМАДЯНСТВО ВІДВІДАТИ НАШ БАЗАР!

УПРАВА ВІДДІЛУ

ОБ'ЄДНАННЯ МИСТЦІВ УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ (ОМУА)

повідомляє, що

ВИСТАВКА ОБРАЗІВ ІРЕНИ ФЕДЕНИШИН

продовжена до неділі, 15-го грудня ц. р.

(Перенесена до малої залі) ГАЛЕРІЇ ОМУА

149 2-га Авеню, Нью-Йорк, Н. Й.

Відкрита в будні 6-8 веч., в суботу і неділю 1-8 веч.

ЗАПРОШУЄМО ВІШ ГРОМАДЯНСТВО НА УКРАЇНСЬКУ ТРАДИЦІЙНУ

НОВОРІЧНУ ЗУСТРІЧ

яка відбудеться в просторих бенкетових залах

„HOLIDAY INN“

of Somerville — US Route 22 (East Bound)

31-го грудня 1974 року. Початок о год. 9-й вечора до?

• При звуках оркестри „МРІЯ“ під кер. Б. ХОМУТА.

• Холодний і гарячий буфет для гостей протягом цілої застави, включно з шампаном при ЗУСТРІЧІ НОВОГО РОКУ, за вступом тільки 15.00 дол. від особи.

• Проситися ІЖНАНСКОРІШЕ резервувати столики на 8 і 14 осіб.

Тел. (201) 526-9500

Власники — українці

З глибинним сумом повідомляємо всіх Побратимів по Зброї, що в середу, 4-го грудня 1974 р. у Вашингтоні, Д.К., несподівано залишив свій радий та відійшов у Вічність, на 66-му році життя

сл. п.

Д-р ВАСИЛЬ СЬОКАЛО

хоругвий і УД УНА, член Управи Відділу ОБУА та активний член місцевих суспільно-громадських організацій і установ.

ПЛОХОРОН відбудеться на українському католицькому цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й. в суботу, 7-го грудня 1974 р. в 11-й год. рано.

ВІЧНА НОМУ ПАМ'ЯТЬ!

УПРАВА ВІДДІЛУ ОБУА у ВАШИНГТОНІ, Д.К.

Опечалений Дружині і Родині Покійного висловлюємо наші глибокі співчуття.

ARKA Company
48 E. 7th St.
Tel. GR 3-3550. New York, 10003
Ручно вышпаны винтажи,
мистецтва гуцульська
й трипільська кераміка,
нові зори для вишивання
в АРЦЛ

Різне

ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Avenue, New York City
Tel.: (212) 475-7430
ВІСНУЛАЄ ПАЧКИ З ОДЕ-
ГОМ І ХАРЧАМИ В УКРАЇ-
НУ І З ОДНОЮ МАРШЕЮ

ДОМІ, СКЛЕПИ,

ПОМЕШКАНИИ
Голоситисъ
(212) 478-5858
Питати Mr. Carmeli

Experienced
DRAGLINE OPERATOR
(34-B) — 5-day week. Steady
year round work. vacation
holiday, high wages. Call High
Point Sanitation Company
Washington, N.J. for appoint-
ment. (201) 889-7070. during
business hours. After hours
business hours.

MALE

**MAINTENANCE
MACHINIST**

with knowledge of welding,
steady employment, company
benefits, good working condi-
tions. Call Newman's Inc.
Bill Dering (201) 287-4750

MACHINISTS
1st and 2nd CLASS
1st Class Mill Hands, Aircraft

work. \$6.00 per Hr. Full/Part
Time. Apply in Person.
JJV Machine, 1 Beech Street
Islip, N.Y. (516) 681-5777

FEMALE

Господин
Досконалі умовини

праці.
Телефонувати:
(201) 654-5589

Funeral Directors

НОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
Completely

AIR CONDITIONED
Закладається Погохоровами
в стейті NEW JERSEY.
Ціни приступні для всіх.
Обслуга чесна й навірацка.
У випадку смутку в родині,
кликіть, як в день, так і
вночі

WILLIAM F. RASLOWSKY, Manager
129 Grand Street
(cor. Warren Street)
Jersey City, N.J. 07302
Henderson 4-5131

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЦПРА і ПЕЧА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.

ИРВИНГ ГОН, Н.Д.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЮВАНА
ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema

**129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568**

**SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE**
3535 East Tremont Avenue
BRONX, N.Y. 10463
Tel.: 863-2475

**Директор ПОСИФ
СЕНКОВСЬКИЙ**
Занимає планування похоронів в каплицях, похованнях в кожному районі міста. Похорони по індивідуальних цінах.

